

Musiklektorn som gillar pampig lovsång

Musiklektorn Svante Widén är en doldis i många sammanhang. Ändå har han haft ett stort inflytande på musiklivet i Pingströrelsen genom åren, tack vare sina insatser som arrangör, ackompanjator och musikledare. Nyligen (februari 2006) var han producent för ett stort konsertarrangemang med klassiska psalmer och lovsånger.

Svante Widén växte upp i en familj, där musiken hade sin givna plats. I den tidiga barndomen led Svante av krupp och tvingades tidvis andas i ett ångtäkt. Men pappans idé att ställa en tramporgel vid sängen visade sig vara ett lyckokast. All den lille pojakens vakna tid gick nu åt till att inmuta nya områden av musikens värld via orgelklaviaturen.

– Första skoldagen hade ryktet redan föregått mig, och inför hela klassen lät min småskolefröken mig spela en melodi på skolorgeln.

Tidigt fick Svante undervisning i harmonilära och därmed lades grunden till det som blivit Svantes profil, nämligen att arrangera och skriva musik. I frikyrkans omvitnat rika musikliv fick han utlopp för sina talanger. Den musikbegåvade ynglingen fick snart ögonen på sig och fick gripa sig an större uppgifter. Han var bara 18 år, då han fick det storslagna erbjudandet att ackompanjera pingströrelsens välkända storsångare Einar Ekberg. Ekbergs ordinarie pianist Lennart Jernestrand hade nämligen blivit sjuk. Svante klarade utmaningen så bra att Jernestrand sedan kunde ta semester också och lämna över hela Ekbergs sommarturné 1956 till Svante.

– Det kändes naturligtvis helt underbart att få detta stora privilegium. Då reflekterade jag inte så mycket över det, men det är klart att jag idag har ett annat perspektiv. Nu inser jag hur fantastiskt det var att en etablerad sångare som Ekberg tog en 18-åring på så fullt allvar. Han utmanade och uppmuntrade och inbjöd till ett ögonblickets skapande, som var enormt utvecklande för mig.

Samarbetet föll så väl ut att Svante fick förtroendet att sommaren därpå ackompanjera Ekberg på hans stora sommarturné för IBRA Radio. Då deltog även den andre Einar, tenoren med Waermö som efternamn. Deras sångarturnéer är närmast legendariska i Pingströrelsen, och i samverkan med den unge mannen vid pianot, sporrade de denna sommar varandra till nya musikaliska stordåd.

Tidigt fick Svante kontakter inom musiklivet i USA. Det ledde till att han mitt i livet tog sin familj med sig och flyttade till countrymusikens högborg Nashville. Där arbetade han under ett par år på 70-talet som 'Minister of Music' i en församling. Det världsberömda paret Johnny Cash och June Carter Cash blev goda vänner till familjen Widén, som vid flera tillfällen gästade dem i deras fritidshus.

– Det var en intressant tid, pastorn i församlingen hette Jimmy Snow, och var son till den kände countrymusikern Hank Snow. Johnny Cash var en av flera countrylegender som var medlemmar i församlingen, och i kören jag ledde sjöng hans dotter Rosanne. När Johnny var hemma skjutsade han sin dotter till körövningarna, ibland hade han med sig gitarren och testade en nyskriven sång på oss. Jag minns en gång när han sjöng: 'Matthew twenty-four is knocking on the door...', nynnade Svante på klassiskt Johnny Cash-vis. När Johnny frågade om det var OK att han fick framföra sången i en gudstjänst sa jag faktiskt ja, säger Svante med ett hjärtligt skratt.

Johnny Cash uppträdde en del i Las Vegas, mitt i det tuffa klimat som råder i den staden. Svante minns en söndagsförmiddag då den kände countryartisten bad om förbön, om välsignelse och beskydd, i den utsatta miljön.

– Tillsammans med församlingsledningen la jag mina händer på honom och hans hustru June, och det var gripande att avskilja dem för denna ovanliga typ av tjänst. Johnny Cash fick nämligen vara ett ljus i detta syndens mörker. I varje konsert hade han en avdelning med gospelsånger. Han har berättat för mig att det ofta var just *de* sångerna som mest slog an på publiken och ledde till många djupgående samtal efter konserterna.

Avstickaren till USA ger oss en naturlig övergång till Svantes mångåriga samarbete med den amerikanske arrangören, kompositören och orkesterledaren Ralph Carmichael. Carmichael är son till en pingstpastor och har sex nära släktingar som varit pingstpredikanter. Själv blev han född på nytt som 17-åring, genomförde en flerårig teologisk utbildning, och har livet igenom bekänt sig som kristen.

– Min bekantskap med Ralph började redan 1964. Jag hade lyssnat både till hans storbandsskivor och en hel del med kristen musik och gillade hans tonspråk. Jag skrev ett brev till honom och snart kom ett vänligt svar, och grunden till en livslång vänskap var lagd. Vi har under åren samarbetat vid flera olika musikarrangemang och jag brukar regelbundet besöka honom i hans hem i Los Angeles.

Carmichael är mycket känd i USA, han har lett dirigerat orkestrar, gjort arrangemang till Frank Sinatra och andra världsartister, skrivit filmmusik och även medverkat i Billy Grahams kampanjer. Vi som är medelålders minns säkert signaturmelodin "Bonanza" till västernserien Bröderna Cartwright. Den cowboyinspirerade musiken har Carmichael som upphovsman, liksom en hel del kristna sånger som sjungs och spelas även i vårt land.

I februari (2006) besökte den 79-åriga Ralph Carmichael Sverige för första gången och höll i dirigentpinnen vid två välbesökta konserter i Filadelfiakyrkan i Stockholm. Planeringen av det arrangemanget har fyllt det mesta av Svantes tid de senaste månaderna. I konserterna medverkade en handplockad skara musiker och körsångare från hela Sverige. 20 klassiska psalmer och sånger framfördes, en del med flera sekler på nacken. Krön Honom, Kungars Kung; Helig, helig, helig; Stor är Din trofasthet; Det urgamla korset och Pärlporten var några av titlarna.

Vårt samtal i Rörstrands pampiga slottsvåning lider mot sitt slut och vi kommer in på den situation som Svante lever i idag. Hans älskade hustru Gunnel drabbades tidigare av Parkinsons sjukdom. De senaste fyra åren har inneburit ett sluttande plan då en oväntad demens tagit över mer och mer.

– Det är klart att man kan fråga sig varför det är som det är. Men trots att det är tungt kan jag också se de många uppgifter och förtroenden, jag fått som arrangör och musiker, som Herrens terapi för mig. Det gör att jag har en rik vardag. När jag berättar om det för Gunnel vet jag inte hur mycket hon kan förstå, men det verkar som hon gläds med mig över det som jag får vara med om. Gunnel bor nu två kvarter från mig i ett eget vårdboende. Varje gång jag hälsar på henne försöker jag ge av den glädje och värme jag känner i min uppgift. Mitt i allt finns en oförklarligt ljus grundton i vår livssituation, tack vare att vi får vara trygga i vår tro. 'Allt ju vilar i min Faders händer...' har vi sjungit i alla år tidigare och varför ska vi då inte göra det nu?

Fakta om Svante Widén

Född: I Avesta, uppvuxen i Sandviken.

Familj: Hustrun Gunnel, tre döttrar, tre barnbarn.

Bakgrund: Bland annat: Fil kand., musikdirektör, ackompanjatör, arrangör, inspelningschef hos Förlaget Filadelfia. Lektor i musikteoretiska ämnen vid Musikhögskolan i Stockholm. Lektor på Katedralskolan i Växjö, Director Musices vid universitetet i Växjö fram till pensionen 2003.

Intressen: Läser mycket, för tillfället The Cube and the Cathedral, som handlar om kampen om kristna värderingar i samhället.

Musik: Allt sedan barndomen. Jag gillar det som Sixten Ehrling betecknar som 'kvalificerad underhållningsmusik'. Lyssnar dock väl mycket analytiskt, efter hur musiken är upplagd. Kanske en yrkesskada. Sen tycker jag mycket om orkesterkoloratorerna Ravel, Debussy och Mahler.

Förebilder: Lennart Jernstrand, Karl-Erik Svedlund och Ralph Carmichael.

Stark sida: Tror jag är bra på att möta, befästa och utveckla människor, så de vågar tro på att det de har att komma med duger.

Svag sida: Dålig administratör, avskyr sammanträden, banker, tandläkaren och fotografen.

Dold talang: Tycker om att laga god mat.

Knappt två år efter denna intervju lämnade Svante Widén jordelivet, ännu inte 70 fyllda.